

Pla d'acollida lingüística i cultural de la Universitat Rovira i Virgili

*Aprovat per la Comissió de Política Lingüística el 31 de maig de 2023
i pel Consell de Direcció el 13 de juny de 2023*

1. INTRODUCCIÓ

El Pla d'acollida lingüística i cultural de la URV (PALC-URV) s'emmarca en el [Pla de política lingüística de la URV per al 2023-2026](#) (PPL-URV) i en el [Pla d'enfortiment de la llengua catalana en el sistema universitari i de recerca de Catalunya](#) (PEC).

D'una banda, el PPL-URV proposa (dins l'objectiu 2: enfortir l'ús normal i preferent del català com a llengua pròpia de la URV) "reforçar l'acollida lingüística i cultural" (subobjectiu 2.4). En aquesta línia, preveu "elaborar i implementar un pla específic d'acollida lingüística i cultural a la URV" (actuació 2.4.1), a més d'altres accions en aquest àmbit per millorar la comunicació (2.4.2), reforçar l'oferta formativa (2.4.3), posar en marxa activitats de contingut cultural (2.4.4) i incorporar els centres de recerca en el procés d'acollida (2.4.5).

D'altra banda, el PEC es proposa, dins l'eix 3 ("El català en un context d'internacionalització"), "universalitzar l'acollida lingüística i cultural a tot el col·lectiu de mobilitat del sistema universitari i de recerca", "incorporar els centres de recerca dins els plans d'acollida lingüística i cultural", "desenvolupar i potenciar recursos per a l'aprenentatge del català i l'acollida lingüística i cultural del col·lectiu de mobilitat", "assolir el reconeixement de la llengua catalana dins del programa de mobilitat Erasmus+ 2021-2027" i "promoure la projecció i la difusió exterior de la llengua i la cultura catalanes i consolidar els estudis catalans existents a les universitats de fora del domini lingüístic català".

El PALC-URV, igual com els dos plans esmentats a partir dels quals es genera, es fonamenta tant en el marc legal lingüístic com en els acords de política lingüística del sistema universitari i de recerca de Catalunya.

Pel que fa al marc legal, té com a referents bàsics l'Estatut d'autonomia de Catalunya, la Llei de política lingüística i la Llei d'universitats de Catalunya, a més de l'Estatut de la URV. Aquest marc estableix que el català és la llengua pròpia i d'ús normal de les activitats universitàries (per exemple, l'article 35.1 de l'Estatut d'autonomia diu que "el català s'ha d'utilitzar normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament universitari"), preveu uns drets lingüístics i disposa que les universitats adoptin mesures de política lingüística per promoure el català.

Sobre els acords en matèria de política lingüística, el Document marc de distribució funcional de llengües a la URV (aprovat pel Claustre el 2021) aposta per l'ús del català als ensenyaments de grau i de màsters professionalitzadors. En l'àmbit de sistema, a més del PEC, cal fer referència a l'Acord del Consell Interuniversitari de Catalunya sobre la garantia de la llengua de docència de l'activitat acadèmica de les universitats catalanes (2021).

Més enllà d'aquests marcs, és rellevant situar aquest pla en un context sociolingüístic de retrocés en l'ús social de la llengua catalana, que ha motivat que la Generalitat de Catalunya impulsi el Pacte Nacional per la Llengua. Més que mai, la universitat i el sistema de recerca s'erigeixen com a àmbits estratègics clau. Per això calen mesures efectives per enfortir el català com a llengua acadèmica a la docència, la recerca i la transferència de coneixement, per tal que tingui garanties de seguretat en un entorn com l'universitari, d'internacionalització creixent.

El PALC-URV, doncs, es proposa per primera vegada fer una actuació de planificació lingüística específica en aquest àmbit a la URV. L'objectiu principal és fer compatible la internacionalització amb la garantia dels drets lingüístics i l'objectiu que el català sigui la llengua d'ús normal a la URV i als centres de recerca, a més de facilitar la incorporació a la comunitat universitària i de recerca de les persones procedents de fora del domini lingüístic català. Per això pretén reforçar el procés d'acollida en llengua i cultura catalanes a la Universitat.

El document s'estructura en 7 objectius i 25 actuacions, que incorporen els agents implicats i indicadors d'assoliment. El període d'aplicació és del setembre de 2023 al juny de 2026, i el seguiment anirà a càrrec de la Comissió de Política Lingüística. Malgrat que el pla afecta tota la comunitat universitària de la URV, els principals destinataris de les actuacions són els membres de la comunitat universitària procedents de fora del domini lingüístic català, el col·lectiu de mobilitat en un sentit ampli (estudiants, PDI, PAS i personal investigador i tècnic dels grups i centres de recerca).

Finalment, cal dir que el Pla ha estat aprovat per la Comissió de Política Lingüística de la URV el 31 de maig de 2023, a partir d'una proposta treballada per la Subcomissió d'Elaboració del Pla d'Acollida Lingüística i Cultural de la URV,¹ i que el Consell de Direcció de la Universitat l'ha aprovat el 13 de juny de 2023.

¹ La Subcomissió ha estat integrada per José Antonio Moreno (president de la Comissió de Política Lingüística), Joan Miquel Canals (comissionat de Relacions Internacionals), Marina Galià (vicectora de Recerca), Victòria Linares (representant de la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut a la Comissió de Política Lingüística), Susana de Llobet (Centre Internacional), Alba Medina (Oficina de l'Estudiant), Carme Olivé (representant de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria a la Comissió de Política Lingüística), Lourdes Rubio (representant de la Facultat d'Infermeria a la Comissió de Política Lingüística), Núria Serret (Gabinet de Comunicació i Màrqueting) i Jordi de Bofarull (secretari de la Comissió de Política Lingüística).

2. ANÀLISI DE LA SITUACIÓ

En aquest apartat es consigna la informació i els indicadors disponibles que poden ajudar a descriure el punt de partida del pla.

2.1. ESTUDIANTS I PDI PROVINENTS DE FORA DEL DOMINI LINGÜÍSTIC CATALÀ

Distingim els perfils següents provinents de fora del domini lingüístic català:

- Estudiants de mobilitat entrant
- Estudiants de grau de nou accés
- Estudiants de màster
- Estudiants de la Fundació URV
- Doctorands
- PDI (visitant o contractat)

A continuació es mostren els indicadors d'aquests perfils.

Quadre 1. Alumnes de mobilitat entrant a la URV del curs 2022-23

Facultat o escola	Alumnes SICUE	Altres alumnes de mobilitat entrant	Total
ETSA	0	31	31
ETSE	1	48	49
ETSEQ	3	30	33
EUSE	0	7	7
FCEP	14	23	37
FCJ	1	20	21
FE	0	15	15
FEE	0	104	104
FI	6	20	26
FL	5	91	96
FMCS	7	32	39
FQ	0	19	19
FTG	1	10	11
Totals	38	450	488

Font: Centre Internacional de la URV

Quadre 2. Estudiants procedents de fora del domini lingüístic català del curs 2022-23

Facultat o escola	Doble modalitat (presencial i virtual)	Doble modalitat (semipresencial i virtual)	Presencial	Semipresencial	Virtual	Total general
ETSA			3			3
grau			3			3
ETSE	15		20	10	68	113
grau			18			18
màster	15		2	10	68	95

ETSEQ			51	17	20	88
grau			5			5
màster			46	17	20	83
FCEP			25		14	39
grau			20			20
màster			5		14	19
FCJ	8	6	6	9	7	36
grau			5			5
màster	8	6	1	9	7	31
FE			36			36
grau			7			7
màster			29			29
FEE			46			46
grau			8			8
màster			38			38
FI	4		26			30
grau			26			26
màster	4					4
FL	9		42	48		99
grau	9		10			19
màster			32	48		80
FMCS			77	14	2	93
grau			77			77
màster				14	2	16
FQ			66			66
grau			11			11
màster			55			55
FTG			3	17		20
grau			3			3
màster				17		17
Total general	36	6	401	115	111	669

Font: Servei de Gestió Acadèmica

Quadre 3. Procedència dels alumnes de la Fundació URV del curs 2021-22

Procedència	Alumnes	Percentatge
Catalunya	1.954	73,65%
Resta del domini lingüístic català (País Valencià i Balears)	120	
Resta de l'Estat	162	26,35%
Resta d'Europa	378	
Resta del món	202	
Total de fora del domini lingüístic català	742	
Total	2.816	

Font: Fundació URV

Quadre 4. Procedència dels doctorands de l'Escola de Doctorat de la URV

	2019-20	2020-21	2021-22
Domini lingüístic català	160 (56%)	153 (44,6%)	148 (49,7%)
Resta de l'Estat	34 (11,8%)	36 (10,5%)	29 (9,7%)
Resta del món	92 (32,2%)	154 (44,9%)	121 (40,6%)

Font: Escola de Doctorat de la URV

Quadre 5. PDI visitant i contractat incorporat el curs 2021-22 procedent de fora del domini lingüístic català

Facultat o escola	Nombre de PDI
ETSA	2
ETSE	18
ETSEQ	8
FE	2
FEE	1
FCEP	1
FCJ	5
FI	2
FL	5
FMCS	4
FQ	3
FTG	3
Total	54

S'hi inclouen els becaris predoctorals i postdoctorals.

Font: Servei de Recursos Humans de la URV

2.2. OFERTA FORMATIVA ACTUAL D'ACOLLIDA LINGÜÍSTICA

El Servei Lingüístic i de Publicacions disposa, des de fa molts anys, d'una oferta variada de cursos inicials de català adreçats als universitaris procedents de fora del domini lingüístic català (estudiants i PDI). Actualment aquesta oferta, que s'ha anat afinant al llarg del temps i que s'ajusta a les possibilitats de la plantilla del Servei, és la següent:

Cursos de nivell A1

- Curs d'iniciació presencial (A1.1): 15 h (gratuït), per a estudiants espanyols de 1r de grau abans que comenci el curs
- Curs d'iniciació virtual (A1.1): 15 h (gratuït), per a estudiants espanyols de 1r de grau abans que comenci el curs
- A1 semipresencial: 30 h (gratuït)
- A1 virtual: 30 h (gratuït)

Cursos de nivell A2

- Bàsic 1 semipresencial (A2.1): 40 h (16,90 €)
- Bàsic 1 virtual (A2.2): 40 h (11,27 €)
- Bàsic 2 semipresencial (A2.2): 40 h (28,17 €)
- Bàsic 2 virtual (A2.2): 40 h (22,54 €)

Cursos de nivell B1

- Elemental 1 semipresencial (A2.1): 40 h (28,17 €)
- Elemental 1 virtual (A2.2): 40 h (11,27 €)
- Elemental 2 semipresencial (A2.2): 40 h (28,17 €)
- Elemental 2 virtual (A2.2): 40 h (22,54 €)

Quadre 6. Alumnes dels cursos de català inicial (nivells A1 a B1) del Servei Lingüístic i de Publicacions de la URV dels cursos 2021-2022 i 2022-23

Curs	Curs 2021-22		Curs 2022-23	
	Alumnes	Grups	Alumnes	Grups
Iniciació (A1.1)			90	7
A1	56	5	43	4
Bàsic 1 (A2.1)	64	6	94	6
Bàsic 2 (A2.2)	8	1	24	2
Elemental 1 (B1.1)	20	2	7	1
Elemental 2 (B1.2)	12	1	12	2
Total	160	15	270	22

Font. Servei Lingüístic i de Publicacions

D'altra banda, cal tenir en compte els aspectes següents:

- Els alumnes poden obtenir el certificat oficial de nivell (A1, A2 i B1) si aproven l'examen que organitza el mateix Servei Lingüístic i de Publicacions al final de cada formació conduent a certificat oficial (A1, Bàsic 2 i Elemental 2, respectivament). També obtenen certificats d'aprofitament dels cursos que no acaben amb el certificat oficial de nivell (Iniciació, Bàsic 1 i Elemental 1).
- Després dels nivells inicials (A1, A2 i B1), els estudiants poden continuar millorant la competència en català a través de l'oferta formativa dels nivells B2, C1 i C2.
- Els cursos de català inicial tenen els reconeixements de crèdits ECTS següents per a estudiants de mobilitat: A1, 1,5 ECTS; Bàsic 1, 4 ECTS; Bàsic 2, 4 ECTS; Elemental 1, 4 ECTS, i Elemental 2, 4 ECTS.
- El Servei Lingüístic i de Publicacions rep un finançament anual de la Generalitat de Catalunya pels cursos A1 i Bàsic 1 a través dels ajuts Interlingua. En la convocatòria 2022 (cursos 2021-22) es van obtenir 3.240 € per 5 cursos d'A1 i 3 de Bàsic 1. A partir d'Interlingua 2023 s'augmenta de 15 a 30 h el nombre d'hores finançables per curs.
- Tot i que el Pla d'enfortiment de la llengua catalana en el sistema universitari i de recerca (PEC) preveu com a objectiu la universalització dels cursos d'A1, el Servei Lingüístic i de Publicacions de la URV, malgrat disposar del finançament d'Interlingua, té limitacions per contractar persones per fer aquests cursos i afronta la necessitat d'ampliar aquesta oferta formativa mitjançant el pagament de factures a docents autònoms.

2.3. ACTIVITAT ACTUAL D'ACOLLIDA LINGÜÍSTICA I CULTURAL

Actualment l'acció d'acollida lingüística a la URV es concentra, més enllà de l'oferta de cursos inicials, en les activitats de benvinguda a l'inici de cada quadrimestre.

Així, els *Welcome Days. Benvinguda URV* (organitzats conjuntament pel Centre Internacional i el Servei Lingüístic i de Publicacions) consisteixen en tres dies de benvinguda: el University Day (benvinguda institucional i informació de serveis generals), el Cultural Day (taller de continguts sociolingüístics sobre el català, dinàmica de coneixença intercultural i taller de danses catalanes) i el Campus Day (jornada per campus per presentar serveis específics, com ara els CRAI). Aquests actes de benvinguda, que tenen com a llengua vehicular l'anglès, s'adrecen als estudiants de mobilitat entrant de grau i màster. Als d'inici de curs d'enguany hi han participat unes cent persones, i al del febrer passat, unes quaranta.

També hi ha disponible una borsa d'intercanvi lingüístic, els Tàndems Lingüístics (Espai d'Autoaprenentatge de Llengües del CRAI), en què s'emparellen universitaris locals i internacionals interessats a practicar les llengües respectives (un intercanvi en què el català hi és poc present). Durant el curs 2022-23 van funcionar 11 parelles, totes en castellà com a llengua d'intercanvi.

Molt puntualment s'ofereixen sessions formatives breus sobre la llengua i la cultura catalanes en activitats d'Study Abroad o del programa Aurora (durant aquest curs, dues sessions de 2 h).

3. OBJECTIUS I ACTUACIONS

EIX 1. COMUNICACIÓ I USOS LINGÜÍSTICS

Objectiu 1.1. Donar a conèixer la política lingüística de la URV als estudiants i PDI provinents de fora del domini lingüístic català

Actuació 1.1.1. Aportar informació clara i rellevant sobre la política lingüística de la URV en el material divulgatiu i en els correus de benvinguda que s'adrecen als estudiants de mobilitat entrant, i fomentar-ne l'aprenentatge del català.

Calendari: a partir del curs 2023-24

Agents implicats: Comissionat de Política Lingüística i Publicacions / Gabinet de Comunicació i Màrqueting / Centre Internacional / Servei Lingüístic i de Publicacions

Indicador: materials tramesos

Actuació 1.1.2. Informar sobre la política lingüística universitària altres col·lectius provinents de fora del domini lingüístic català (estudiants de grau i màster, estudiants de la FURV, doctorands i PDI), i fomentar-ne l'aprenentatge del català.

Calendari: a partir del curs 2023-24

Agents implicats: Comissionat de Política Lingüística i Publicacions / Gabinet de Comunicació i Màrqueting / Servei de Gestió Acadèmica / Servei de Recursos Humans / Escola de Doctorat / Fundació URV / Servei Lingüístic i de Publicacions

Indicador: materials tramesos

Actuació 1.1.3. Vetllar perquè el català sigui usat de manera normal i com a primera llengua, sens detriment de l'ús d'altres llengües de manera addicional, en les comunicacions que s'adrecen als perfils descrits.

Calendari: a partir del curs 2023-24

Agents implicats: Comissionat de Política Lingüística i Publicacions / Gabinet de Comunicació i Màrqueting / Servei Lingüístic i de Publicacions

Indicador: nombre de gestions fetes

Actuació 1.1.4. Garantir que tant al material informatiu com a les sessions d'acollida i jornades de portes obertes que organitzen la URV i els diferents centres i unitats hi hagi continguts sociolingüístics i de promoció del català.

Calendari: a partir del curs 2024-25

Agents implicats: Deganats / Comissió de Política Lingüística / Servei Lingüístic i de Publicacions

Indicador: nombre de materials i de sessions amb continguts de política lingüística

Objectiu 1.2. Millorar els canals genèrics de comunicació en acollida lingüística

Actuació 1.2.1. Fer un pla de comunicació específic d'acollida lingüística, amb una temporalització precisa de la tramesa d'informació i dels canals utilitzats.

Calendari: curs 2023-24

Agents implicats: Gabinet de Comunicació i Màrqueting / Servei Lingüístic i de Publicacions

Indicador: elaboració del document

Actuació 1.2.2. Crear una pàgina web d'acollida lingüística i cultural dins Llengües URV, amb informació sobre l'oferta disponible de formació, recursos i activitats.

Calendari: curs 2023-24

Agents implicats: Gabinet de Comunicació i Màrqueting / Servei Lingüístic i de Publicacions

Indicador: publicació de la pàgina web

Actuació 1.2.3. Vetllar perquè les pàgines webs de la URV amb continguts d'acollida s'enllacin al nou web d'acollida lingüística.

Calendari: curs 2023-24

Agents implicats: Gabinet de Comunicació i Màrqueting / Centre Internacional / Comissió de Política Lingüística

Indicador: informació actualitzada publicada

Actuació 1.2.4. Millorar la difusió de l'acollida lingüística a través de les xarxes socials (incorporant-hi Instagram) i canals com la pàgina inicial de Moodle, les pantalles de campus i la cartelleria (amb codis QR).

Calendari: a partir del curs 2023-24

Agents implicats: Gabinet de Comunicació i Màrqueting / Servei de Recursos Educatius / Servei Lingüístic i de Publicacions

Indicador: nombre de publicacions específiques d'acollida

Objectiu 1.3. Vetllar perquè els agents implicats en acollida lingüística disposin de la informació necessària en aquest àmbit i la difonguin als col·lectius a qui va adreçada

Actuació 1.3.1. Elaborar material informatiu d'acollida lingüística i cultural a la URV per als diferents perfils del pla.

Calendari: curs 2023-24

Agents implicats: Servei Lingüístic i de Publicacions

Indicador: material elaborat

Actuació 1.3.2. Trametre a les consergeries, secretaries de centre i departament, i altres unitats d'atenció la informació i el material necessaris sobre l'acollida lingüística i cultural a la URV perquè en puguin informar.

Calendari: a partir del curs 2024-25

Agents implicats: Servei Lingüístic i de Publicacions

Indicador: nombre d'unitats a qui s'ha tramès

Actuació 1.3.3. Oferir a aquests agents sessions informatives per donar a conèixer aquests continguts.

Calendari: a partir del curs 2024-25

Agents implicats: Servei Lingüístic i de Publicacions

Indicador: participants en les sessions

Objectiu 1.4. Implicar la comunitat universitària en l'acollida lingüística de la URV

Actuació 1.4.1. Informar la comunitat universitària, i la societat en general, del Pla d'acollida lingüística i cultural.

Calendari: curs 2023-24

Agents implicats: Gabinet de Comunicació i Màrqueting / Comissió de Política Lingüística

Indicador: nombre d'accions informatives / publicació del pla

Actuació 1.4.2. Dedicar un Cafè de Llengües a l'acollida lingüística i cultural.

Calendari: curs 2024-25

Agents implicats: Comissió de Política Lingüística

Indicador: participants en l'activitat

Actuació 1.4.3. Incorporar en les formacions de sensibilització lingüística per al PDI i el PAS continguts relatius a l'acollida lingüística.

Calendari: a partir del curs 2023-24

Agents implicats: Servei Lingüístic i de Publicacions

Indicador: nombre de participants en les formacions

EIX 2. FORMACIÓ I RECURSOS

Objectiu 2.1. Reforçar l'oferta formativa adreçada als universitaris de fora del domini lingüístic català

Actuació 2.1.1. Ampliar i diversificar l'oferta de cursos d'A1 de català, i garantir la disponibilitat de cursos d'A2, d'acord amb els recursos humans disponibles i tenint en compte les dades d'universitaris de fora del domini lingüístic català per centres, campus i seus.

Calendari: a partir del curs 2023-24

Agents implicats: Servei Lingüístic i de Publicacions / Centre Internacional / Escola de Doctorat

Indicador: nombre de cursos i de matriculats

Actuació 2.1.2. Promoure els cursos inicials de català entre els doctorands de la URV i incloure'ls dins el pla de formació de doctorat.

Calendari: a partir del curs 2024-25

Agents implicats: Escola de Doctorat / Servei Lingüístic i de Publicacions

Indicador: nombre de doctorands que segueixen els cursos

Actuació 2.1.3. Oferir cursos d'A1 al personal investigador de la URV nouvingut (de grups, centres i instituts de recerca).

Calendari: a partir del curs 2024-25

Agents implicats: Servei Lingüístic i de Publicacions / centres de recerca

Indicador: nombre d'investigadors que segueixen els cursos

Actuació 2.1.4. Informar els universitaris de mobilitat entrant sobre els cursos de preacollida en origen de l'Institut Ramon Llull.

Calendari: a partir del curs 2023-24

Agents implicats: Centre Internacional / Servei Lingüístic i de Publicacions

Indicador: nombre d'estudiants de mobilitat entrant de la URV que fan cursos de preacollida

Objectiu 2.2. Oferir recursos adequats per a l'aprenentatge de català

Actuació 2.2.1. Augmentar el nombre de tàndems en català de la borsa d'intercanvi lingüístic de l'Espai d'Autoaprenentatge de Llengües del CRAI.

Calendari: a partir del curs 2023-24

Agents implicats: Servei Lingüístic i de Publicacions / CRAI

Indicador: nombre de tàndems que incorporen el català

Actuació 2.2.2. Col·laborar en el desenvolupament de recursos per a l'aprenentatge de català inicial del sistema universitari català.

Calendari: durant la vigència del pla

Agents implicats: Servei Lingüístic i de Publicacions

Indicador: nombre de recursos elaborats

Actuació 2.2.3. Incorporar com a suport a l'acollida l'eina de traducció automàtica que prepara el sistema universitari català, en la mesura que es consideri adequat.

Calendari: durant la vigència del pla

Agents implicats: Servei de Recursos Informàtics i TIC / Servei de Recursos Educatius / Servei Lingüístic i de Publicacions

Indicador: nombre de sessions en què s'ha fet servir

EIX 3. ACOLLIDA I CULTURA

Objectiu 3.1. Posar en marxa activitats de contingut cultural i de voluntariat lingüístic

Actuació 3.1.1. Oferir a l'alumnat i professorat de fora del domini lingüístic activitats culturals i divulgatives sobre Catalunya i la llengua i la cultura catalanes.

Calendari: a partir del curs 2023-24

Agents implicats: Servei Lingüístic i de Publicacions / Centre Internacional / Escola de Doctorat / OFES

Indicador: nombre d'activitats i de participants

Actuació 3.1.2. Posar en marxa el Voluntariat Lingüístic de la URV.

Calendari: a partir del curs 2023-24

Agents implicats: Servei Lingüístic i de Publicacions / Centre Internacional

Indicador: nombre de participants i de parelles lingüístiques

Actuació 3.1.3. Incorporar els centres de recerca dins les actuacions d'acollida lingüística i cultural.

Calendari: a partir del curs 2024-25

Agents implicats: Servei Lingüístic i de Publicacions / centres de recerca

Indicador: nombre de participants en accions d'acollida

Actuació 3.1.4. Elaborar continguts per a sessions formatives breus sobre llengua i cultura catalanes i organitzar-ne la impartició en els programes específics que organitza la URV (International Staff Weeks, Study Abroad, etc.).

Calendari: a partir del curs 2023-24

Agents implicats: Servei Lingüístic i de Publicacions / Centre Internacional / Fundació URV

Indicador: material elaborat / nombre de sessions i participants